

B3W

Begeleidingsdienst
VOOR
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

WANNEER LAAT IK BEST EEN STIKSTOFSTAAL NEMEN?

Een stikstofstaal geeft een perceelspecifiek stikstofbemestingsadvies, dit advies kan informeren over de totale stikstofbemesting, de basisbemesting, een bijbemesting en over de fractionering.

Welke percelen of omstandigheden?

Om niet op ieder perceel een stikstofstaal te moeten nemen, kan je als landbouwer enkele percelen kiezen. Selecteer percelen met een verschillende historiek en denk aan volgende factoren:

- een hoog nitraatresidu in het najaar,
- een verhoogde N-vrijstelling (humusrijke percelen),
- een verschillende voorteelt,
- een bemesting met dierlijke of andere organische meststoffen (zo krijg je een goed beeld van de N-levering van de organische mest).

Een stikstofstaal en -bemestingsadvies helpt je om een correcte basis- en bijbemesting te bepalen.

Basisbemesting + bijbemesting = fractionering

TIP:

wacht steeds tot minstens 4 weken na de laatste uitgevoerde bemesting op het perceel om een staal te nemen! De toegediende meststoffen zijn dan mooi homogeen in het profiel verdeeld en je vermijdt te hoge ammoniumwaarden in het staal.

Voor zaaien/planten/eerst uitgevoerde bemesting

Het nemen van een stikstofstaal kort voor het zaaien of voor de eerstgeplande bemesting is een eerste optie, en een makkelijke werkwijze voor enkele teelten:

- korte teelten waar een bijbemesting moeilijk is (zoals spinazie),
- teelten waarbij je info wil over het totale advies en de fractionering (zoals granen),
- percelen met een verwachte hoge stikstofreserve, aan de hand van de staalname en het advies kan je de basisbemesting voldoende verlagen,
- percelen waar je info wil over de basisbemesting.

Aandachtspunten:

- Het labo moet een goede inschatting kunnen maken van de stikstofvrijstelling uit mineralisatie tijdens het groeiseizoen: hiervoor zal de staalnemer bijkomende info opvragen over het perceel en de teelt.
- Neem het stikstofstaal ook niet te vroeg op het jaar, door een natte periode na de staalname kan er nog een deel van de aanwezige minerale stikstof verloren gaan. Neem het staal zo kort mogelijk bij de eerst volgende geplande stikstofbemesting (10 à 14 dagen voor potentiële N-bemesting).

TIP:

Heb je ook wettelijke verplichtingen voor het nemen van stikstofstalen in kader van VLM, mestbank, dan moet je deze stalen aanvragen via SNapp op je mestbankloket

Tussentijds, na het planten/zaaien

Voor heel wat percelen en/of teelten is een preciezere bemesting mogelijk door de basisbemesting te verlagen en een bijbemesting toe te dienen. Deze bijbemesting is best gebaseerd op een stikstofstaal tijdens het groeiseizoen. Dit is niet enkel het geval bij heel wat groenten, maar kan ook nuttig zijn bij een aantal akkerbouwteelten.

Aan de hand van een tussentijdse staalname krijg je een correcter beeld van de stikstof uit de reeds toegediende bemesting (organisch of mineraal) en kan je inspelen op het seizoen (lange droge periodes of momenten met intensieve neerslag). Verder kan ook de vrijstelling van stikstof door mineralisatie nauwkeuriger worden ingeschat.

Percelen geschikt voor bijbemesting:

- de meeste groenten en een aantal akkerbouwmatige teelten (bijvoorbeeld aardappelen),
- percelen met een hoge verwachte N-mineralisatie,
 - bijvoorbeeld wanneer de basisbemesting deels of volledig werd ingevuld met organische mest.

Belangrijk is om in deze situaties een correcte basisbemesting uit te voeren: voldoende laag zodat een bijbemesting nog mogelijk is en het bijbemestingsadvies nog kan ingevuld worden tijdens het seizoen.

Ook het staalnametijdstip is belangrijk voor het formuleren van een correct bijbemestingsadvies. Neem het stikstofstaal dus in een voor de teelt gunstige periode, niet enkel in functie van de wetgeving!

Onderstaande tabel toont wanneer je het bijbemeststaal best neemt, steeds in weken na zaaien of planten. In sommige situaties kan er afgeweken worden van deze tijdstippen, bijvoorbeeld wanneer de weersomstandigheden de ontwikkeling van het gewas beïnvloeden hebben (Tragere ontwikkeling: latere staalname; snellere ontwikkeling: eerdere staalname)

Groenten	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	W8	W9	W10	W11	W12	W13
bleekselder						X	X	X					
bloemkool				X	X	X	X	X					
broccoli				X	X	X							
courgette					X	X	X	X	X	X			
groene selder						X	X	X					
knolselder										X	X	X	X
prei 01/03-15/04						X	X						
prei 15/04- 15/07						X	X	X					
prei 15/07-15/08						X	X	X	X	X	X		
rode kool						X	X	X	X	X			
savooikool 01/04-01/05						X	X	X					
savooikool 01/05-01/06						X	X	X	X	X			
spruitkool				X	X	X	X						
witte kool 01/04-01/05						X	X	X					
witte kool 01/05-01/06						X	X	X	X	X			

Akkerbouwteelten	
aardappel, bieten	2 weken na opkomst
granen	voor toedienen van de eerste fractie